

بررسی تغییرات شهر اصفهان در ادوار تاریخی گوناگون

مطهره بکایی جزی^{۱*}، مریم قاسمی سیچانی^۲

1- دانشجوی کارشناسی ارشد رشته معماری، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد اصفهان (خوراسگان)، اصفهان، ایران،

bokaiemotahhare@yahoo.com^۱

2- استادیار گروه معماری، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد اصفهان (خوراسگان)، اصفهان، ایران، mghasemi@khuisf.ac.ir

چکیده

اصفهان از جمله شهرهای تاریخی ایران است که از پیش از اسلام مورد استفاده ی ایرانیان قرار می گرفته است. در طول دوران، اصفهان دستخوش تغییراتی متناسب با زمان قرار گرفته است. این تغییرات تا به قدرت رسیدن شاه عباس صفوی و انتقال پایتخت از قزوین به اصفهان به آرامی و پس از آن با توجه به نقشه ی از پیش تعیین شده برای ایجاد و گسترش شهر توسط شیخ بهایی در تباین با سازمان شهر کهن و با استفاده از دو رکن اساسی چهارباغ و میدان نقش جهان با الهام از الگوهای پیشین موجود در اصفهان، تبریز و قزوین پی افکنده شد، متفاوت و به سرعت انجام گرفته است. پس از صفوی با انتقال پایتخت از اصفهان به تهران، شهر به دست فراموشی و تخریب سپرده شد و با ایجاد خیابان ها، احداث ساختمان های ناهماهنگ با شاهراه های حیاتی و عدم پایبندی به نقشه های جامع شهری، شهرسازی اصفهان دچار اضمحلال گشت. بررسی و شناسایی این تغییرات برای به انجام رساندن فعالیت های تاریخی، اجتماعی، فرهنگی، مرمتی و نیز شهرسازی و معماری از آن روی که هرگونه فعالیت در شهرهای تاریخی حساسیت فراوان دارد و نیز باید متناسب با آن شهر انجام گیرد امری بسیار ضروری است. بنابراین شناخت و بررسی اصفهان در ادوار تاریخی مختلف در جهت نیل به انجام موفق پروژه های گوناگون در سطح این شهر، هدف اصلی پژوهش حاضر است.

واژه های کلیدی: شهر اصفهان، مکتب اصفهان، ادوار تاریخی، تحولات سیمای شهر

^۱مقاله پیش رو، برگرفته از رساله کارشناسی ارشد مطهره بکایی جزی با عنوان طراحی پویون اصفهان با رویکرد میان افزا، انجام شده در دانشگاه آزاد اسلامی واحد اصفهان (خوراسگان) است.